

Sygn. akt II S 13/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 10 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt

Sędziowie: S.S.O. Barbara Mokras – spr.

S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi (...) z siedzibą w K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu egzekucyjnym bez nieuzasadnionej zwłoki przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu J. K.

postanawia:

oddalić skargę.

S.S.O. Barbara Mokras S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski

Sygn. akt II S 13/16

UZASADNIENIE

(...)

z siedzibą w K. wystąpił o stwierdzenie przewlekłości postępowania w postępowaniu egzekucyjnym Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu J. K., wydanie Komornikowi Sądowemu zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności egzekucyjnych oraz przyznania na rzecz wierzyciela kwoty 5.000 zł a także zasądzenia kosztów postępowania skargowego.

W uzasadnieniu wskazano, że skarżący w dniu 21 maja 2013 r., korzystając z systemu elektronicznego postępowania upominawczego, wystąpił z wnioskiem do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu J. K. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi W. M.. Z uwagi

na bezskuteczność egzekucji postępowanie to umorzone zostało w październiku 2014 r.

W dniu 13 listopada 2014 r. wierzyciel wystąpił z kolejnym wnioskiem o wszczęcie egzekucji. Z uwagi na brak reakcji ze strony Komornika Sądowego pismem z dnia

28 września 2015 r. wierzyciel zwrócił się o przedstawienie stanu egzekucji, wskazując jednocześnie na błędy w systemie elektronicznym (...) polegające na braku możliwości złożenia nowego wniosku o wszczęcie egzekucji w sprawie, w której postępowanie zostało wcześniej umorzone.

Swój udział w sprawie zgłosił Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu J. K. domagając się oddalenia skargi jako bezzasadnej.

W uzasadnieniu wskazano, iż zaistniała sytuacja nastąpiła wyłącznie z powodu błędu technicznego, który do chwili obecnej nie został usunięty przez administratora systemu informatycznego. Odpowiedzialnością za taki stan rzeczy nie można obciążać Komornika Sądowego, który nie ma żadnego wpływu na funkcjonalność tego systemu i nie posiada możliwości skorzystania z opcji „pobrano” gdy wniosek umieszczony jest w zakładce „Umorzone” lub „Zwrócone”. Komornik Sądowy wskazał nadto, że pismem z dnia 1 października 2015 r. wyczerpująco odpowiedział na zapytanie wierzyciela o stan postępowania egzekucyjnego, opisując również wiadomą mu z urzędu aktualną sytuację majątkową dłużnika a w rozmowie telefonicznej z pracownikiem wierzyciela wskazał na możliwość złożenia wniosku w tradycyjnej formie papierowej z pominięciem systemu informatycznego. Komornik Sądowy wskazał również na brak odpowiedzialności za sugerowane w skardze przez wierzyciela powstanie szkody w postaci braku możliwości wyegzekwowania zaległych należności od dłużnika.

Prezes Sądu Rejonowego w Kaliszu nie zgłosił udziału w sprawie i nie zajął żadnego stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wierzyciel (...) z siedzibą w K. w dniu 21 maja 2013 r., za pośrednictwem systemu informatycznego elektronicznego postępowania upominawczego, wystąpił z wnioskiem do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu J. K. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi W. M.

na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty, opatrzonego klauzulą wykonalności, wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie w postępowaniu upominawczym z dnia 4 lutego 2013 r. (sygn. akt VI Ne-e 178435/13). Z uwagi

na bezskuteczność egzekucji postępowanie to umorzone zostało prawomocnym postanowieniem z dnia 14 października 2014 r. (k. 1-2 i k. 32 akt komorniczych – sygn. akt Km 52/14).

W dniu 13 listopada 2014 r. wierzyciel ponownie za pośrednictwem systemu informatycznego wystąpił z kolejnym wnioskiem skierowanym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu J. K. o wszczęcie egzekucji na podstawie tego samego tytułu wykonawczego.

Z uwagi na brak reakcji ze strony Komornika Sądowego pismem z dnia 28 września 2015 r. wierzyciel zwrócił się o przedstawienie stanu egzekucji, wskazując jednocześnie

na błędy w systemie informatycznym EPU polegające na braku możliwości złożenia nowego wniosku o wszczęcie egzekucji w sprawie, w której postępowanie zostało wcześniej umorzone i automatyczne umieszczanie przez system takich wniosków zamiast w zakładce „Nowe” w zakładce „Umorzone” lub „Zwrócone”.

W odpowiedzi datowanej na dzień 1 października 2015 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu J. K. wskazał, iż postępowanie egzekucyjne wobec dłużnika W. M. zostało umorzone postanowieniem z dnia 14 października 2015 r. Komornik Sądowy wskazał również wierzycielowi na możliwość ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego z uwagi na znaną organowi egzekucyjnemu z urzędu zmianę sytuacji dochodowej dłużnika.

W rozmowie telefonicznej z pracownikiem wierzyciela Komornik Sądowy wskazał także na możliwość złożenia wniosku w tradycyjnej formie papierowej z pominięciem systemu informatycznego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie w pierwszej kolejności koniecznym było rozważenie dopuszczalności wniesienia skargi w sprawie, w której postępowanie egzekucyjne de facto nie zostało nigdy formalnie wszczęte. W ocenie Sądu

Okręgowego z uwagi na stan faktyczny niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, że zastrzeżenia i zarzuty wobec Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu J. K. stanowią skargę na przewlekłość postępowania spowodowaną podnoszoną przez wierzyciela bezczynnością organu egzekucyjnego. W razie stwierdzenia faktycznej bierności po stronie Komornika Sądowego tego rodzaju postawę kwalifikować należy za spełniającą dyspozycję art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.) gdyż w piśmiennictwie wyraża się pogląd, że przewlekłość to długotrwałe zaniechanie, podejmowanie nieefektywnych czynności bądź też podejmowanie pozornych czynności.

W ocenie Sądu Okręgowego okolicznością mającą najistotniejszy wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy jest fakt, że zarówno wierzyciel jak i Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu J. K. są zgodni, iż system informatyczny, za pośrednictwem którego złożono oba wnioski o wszczęcie egzekucji, posiada wady, które uniemożliwiają złożenie kolejnego wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego gdy wcześniejszy wniosek o wszczęcie postępowania został zwrócony lub postępowanie egzekucyjne zostało umorzone. W takim wypadku kolejny wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie zostaje zakwalifikowany przez system do zakładki „Nowe” a znajduje się w zakładce „Zwrócone” lub „Umorzone”.

Mając na uwadze tę okoliczność nie sposób uznać, że skarga o stwierdzenie przewlekłości postępowania zasługuje na uwzględnienie, skoro jak jednoznacznie wynika

z wyjaśnień złożonych przez Komornika Sądowego nie posiada on technicznej możliwości aby „pobrać” wniosek umieszczony w zakładce (...) lub (...), a dokonanie tej technicznej czynności determinuje możliwość faktycznego wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Nadmienić przy tym należy, że nawet gdyby wspomniana techniczna czynność była możliwa wydaje się, że zbyt daleko idącym byłoby nakładanie na Komornika Sądowego obowiązku ustalania, czy w systemie informatycznym zamieszczono wniosek

o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, który znajduje się w innej niż do tego przeznaczona zakładce oznaczonej terminem (...). Tego rodzaju rozumowanie zwalniałoby w istocie z odpowiedzialności administratora systemu, który z definicji powinien czuwać nad jego właściwym działaniem i funkcjonalnością a nakładałoby dodatkowe obowiązki na Komornika Sądowego, którym, choćby z racji braku specjalistycznego przygotowania informatycznego w istocie trudno byłoby sprostać. Nie jest bowiem zadaniem Komornika Sądowego poszukiwanie wniosków poza zakładkami do tego przeznaczonymi. Nie ulega również wątpliwości, że w takiej sytuacji pojawiają się również wątpliwości co do zakwalifikowania danego pisma jako wniosku o wszczęcie egzekucji. W ocenie Sądu Okręgowego system informatyczny, który ze swej istoty, przynajmniej na wstępnym etapie postępowania, znacząco ogranicza osobistą styczność wierzyciela i organu egzekucyjnego musi zawierać instrumenty, które w sposób jednoznaczny dla obu stron korzystających z tej metody komunikacji pozwalają na kwalifikację celu i zakresu danej czynności. Tym samym odpowiedzialność za braki w tym zakresie nie może obciążać którejkolwiek ze stron postępowania a co najwyżej administratora systemu.

Ubocznie wspomnienia wymaga, że w judykaturze i doktrynie wskazuje się, że rozpoznając skargę na przewlekłość postępowania konieczna jest również ocena zachowania strony wnoszącej skargę. W niniejszej sprawie nie mogło umknąć uwadze Sądu Okręgowego, że wierzyciel, mimo świadomości o brakach technicznych systemu, na co wprost wskazano

w piśmie z dnia 28 września 2015 r. (k. 24), nie podjął żadnych czynności przez prawie rok od umieszczenia w systemie informatycznym kolejnego wniosku o wszczęcie egzekucji,

co miało miejsce w dniu 13 listopada 2014 r. Pierwszą aktywnością wierzyciela było bowiem wystąpienie do Komornika Sądowego dopiero w dniu 28 września 2015 r. pismem zawierającym zapytanie o stan postępowania egzekucyjnego. W tych okolicznościach również tak długotrwały brak zainteresowania ze strony wierzyciela, przy jego wiedzy o niedoskonałościach systemu informatycznego, uznać należy za mające istotny wpływ na zaistniałą sytuację.

W niniejszej sprawie na zauważenie zasługuje również niemal natychmiastowa reakcja Komornika Sądowego na zapytanie skierowane przez wierzyciela. Odpowiedź

na wspomniane pismo wyrażona została w piśmie z dnia 1 października 2015 r. (k. 30 – 31). Komornik Sądowy wyczerpująco odpowiedział w nim na zapytanie wierzyciela o stan postępowania egzekucyjnego, opisując również wiadomą mu z urzędu aktualną sytuację majątkową dłużnika a nadto w rozmowie telefonicznej z pracownikiem wierzyciela wskazał na możliwość złożenia wniosku w tradycyjnej formie papierowej z pominięciem systemu informatycznego. Faktowi kontaktu telefonicznego między pracownikiem wierzyciela a Komornikiem Sądowym nie przeczy również skarżący (k. 3).

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki skarga jako niezasadna, podlegała oddaleniu.

S.S.O. Barbara Mokras S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski